

פרסום עיתי, עורך: ד"ר רז צימט

במקביל לביקור שר החוץ צאלחי במצרים: זעם באיראן על כינוס ועידת תמיכה בערביי חבל ח'וזסתאן בקהיר

כינוס בקהיר של ועידת תמיכה בתושבי המיעוט הערבי בחבל ח'וזסתאן שבדרום-מערב איראן מעורר תגובות ביקורת וזעם באמצעי התקשורת וברשתות החברתיות באיראן. בוועידה, שנערכה ב-10 בינואר בקהיר, השתתפו נציגי התנועה הבדלנית לשחרור ח'וזסתאן, אנשי דת מוסלמים וכמה נציגים של תנועות פוליטיות מצריות המזוהות עם הזרם האסלאמי, ובראשם יועצו של הנשיא מורסי, עמאד עבד אלע'פור, שאף הביע תמיכה במאבקם של בני המיעוט הערבי באיראן.

אתרים איראנים שדיווחו על הוועידה מתחו ביקורת חריפה כנגד ממשלת מצרים שאפשרה את כינוס במקביל לביקור שר החוץ צאלחי בקהיר. האתר "תאבנאכ" תקף באופן אישי את הנשיא מורסי, הגדירו כ"מבארכ שני" המציית לאדונוי בלונדון ובווישינגטון וקרא לנשיא אחמדינז'אד להתנות את השתתפותו בוועידת ראשי ארגון הוועידה האסלאמית במצרים בהתנצלות מצרית רשמית.

גולשים איראנים ברשת הביעו, אף הם, את זעמם בעקבות הכינוס בקהיר. הגולשים יצאו כנגד גילויי בדלנות באיראן, תקפו בחריפות את ממשלת מצרים ואת הנשיא מורסי וקראו לתגובה איראנית חריפה כנגד מצרים.

כינוס בקהיר של ועידת תמיכה בתושבי המיעוט הערבי בחבל ח'וזסתאן (Khuzestan) מעורר בימים האחרונים תגובות ביקורת וזעם באמצעי התקשורת וברשתות החברתיות באיראן. ועידת "התמיכה באזרחי אהואז" [בירת מחוז ח'וזסתאן שעל-שמה מכונה המחוז בערבית] התכנסה ביום חמישי שעבר (10 ינואר 2013) בקהיר.

בוועידה השתתפו נציגים של התנועה הבדלנית לשחרור אהואז, אנשי דת מהעולם המוסלמי, נציגים ממכללת אל-אזהר בקהיר וכמה נציגים של תנועות פוליטיות מצריות המזוהות עם התנועות האסלאמיות, ובראשם יועצו של הנשיא מורסי, עמאד עבד אלע'פור (Emad Abd al-Ghafour), הקשור לזרם הסלפי, וחבר הפרלמנט המצרי, טלעת רמיח. בנוסף, שנשא עבד אלע'פור בפני באי הוועידה, הביע יועץ הנשיא תמיכה במאבקם של בני המיעוט הערבי בח'וזסתאן והכריז כי מצרים תישאר מקלט

עבורם. הוא ציין, כי תמיכת מצרים בתושבי החבל הערבים אינה נובעת ממניעים גזעיים אלא מתמיכתה בכבוד האנושי ובצדק והדגיש, כי שטח החבל דומה בגודלו לשטחן של ארבע מדינות ערביות: פלסטין, לבנון, סוריה וירדן.

צבא אל-מוסוי (Sabbah al-Musawi), מראשי התנועה לשחרור אהואז, שהיה ממארגני הועידה, התייחס בדבריו ל"כיבוש האיראני" של חבל אהואז והודה לממשלת מצרים על קיום הועידה. הוא האשים את איראן בניסיון לשנות את זהותו הערבית של החבל ולהפרידו מהעולם הערבי. איש הדת הסעודי, מחמד אלעריפי (Muhammad al-Urayfi), קרא בנאומו למדינות הערביות והמוסלמיות להגיש סיוע ל"אחים הערבים באהואז" והאשים את איראן בשימוש במקורות הנפט של החבל על מנת לעורר פילוג ומלחמות בקרב המוסלמים.

אתרים איראנים תוקפים את ממשלת מצרים בעקבות הכינוס

האתר תאבנאק (Tabnak) מתח בסוף השבוע ביקורת חריפה על קיום הועידה בקהיר במקביל לביקורו של שר החוץ, עלי-אכבר צאלחי, במצרים. בדיווח שפרסם האתר (11 ינואר) נכתב, כי בזמן ששר החוץ נפגש עם בכירים מצרים בקהיר קיימה קבוצת "טרוריסטים ובדלנים המכנים עצמם ערבים איראנים" ועידה בשיתוף פעולה עם ממשלת מורסי על מנת לדון בפרישת חבל ח'וזסתאן מאיראן וב"כיבוש אדמת אהואז הערבית על-ידי הפרסים". האתר הגדיר את צבא אלמוסוי "מרגל מוכר הקשור לאנגליה".

"אהואז הכבושה", מתוך: www.al-ahwaz.com

האתר ציין, כי הנהלת מכללת אלאזהר הכחישה אומנם כל קשר לכינוס הועידה אך נוכחות חבר הפרלמנט המצרי מטעם "האחים המוסלמים" בכינוס מעידה על מדיניותה החדשה של התנועה נגד איראן. על איראן לפקוח את עיניה ואוזניה על רקע האירועים, נכתב בתאבנאק, ולא לעצום את עיניה לנוכח הקיצונים בקרב "האחים המוסלמים" השואפים לשלטון באזור ולממש את מטרותיהם.

האתר תקף באופן אישי את הנשיא מורסי וטען כי במקרה הטוב הוא "מבארכ השני" ובמקרה הרע הוא משחק את התפקיד שמילא נשיא עיראק, צדאם חוסיין, נגד העם האיראני. לנשיא מורסי, שדרכו לנשיאות הרפובליקה ידועה לחלוטין, אין כל אפשרות אחרת אלא ללכת בדרך זו המבוססת על צייתנות לאדונו המערביים בלונדון ובוושינגטון, נכתב באתר.

תאבנאכ ציין, כי על אף המגבלות המוטלות על איראן ביחס ליכולתה להתמודד עם המשטר המצרי החדש, היא אינה יכולה לעבור לסדר היום לנוכח התנהלות מורסי ותומכיו. האתר קרא לנשיא אחמדינז'אד להתנות את השתתפותו בוועידת ראשי ארגון הוועידה האסלאמית במצרים בהתנצלות רשמית מצד ממשלת מצרים ולא להישאר במצרים יותר מכמה שעות.

היומון ג'ואן (Javan) מתח, אף הוא, ביקורת חריפה על ממשלת מצרים בעקבות כינוס הוועידה. במאמר מערכת שהתפרסם תחת הכותרת: "לאומיות נואשת ושבטיות פסיבית במצרים" (13 ינואר) הביע היומון פליאה על כך שבמקביל לביקור צאלחי בקהיר אפשרו הבכירים המצריים את כינוס הוועידה, שמהותה הבריטית-ישראלית ברורה לחלוטין ושנועדה לערער את עוצמתו של העולם המוסלמי ולהביא לפיצולו האתני, הגזעי והדתי.

אם כינוס הוועידה היה מכוון, נכתב במאמר, הרי שהדבר מעיד על לאומיות נואשת מצד ממשלת מצרים ומעורר את החשד שהיא נוטלת חלק בתסריט בריטי-ישראלי. במקרה כזה ראוי להגדיר את ההתקוממות במצרים כ"הפיכה" של קבוצה שביקשה להחליף את מבארכ וסאדאת ולא כ"מהפכה". אם כינוס הוועידה לא היה מכוון, הרי שצריך להצטער על רשלנותם של הבכירים המצרים.

היומון תקף את שיתוף הפעולה בין "האחים המוסלמים" במצרים לזרם הוהאביה בערב הסעודית. האחים המוסלמים יודעים, שמטרת הוהאבים היא לפעול בשירות הבריטים והציונים ולעורר מאבקים דתיים בעולם המוסלמי. כניסתם למלכודת זו עלולה להוביל את מצרים לפילוג, למלחמת אזרחים ולכל מה שמשמח את אויביה. כיצד ייתכן, שאיחוד האמירויות הערביות בעל היסטוריה של 70 שנה בלבד ויתר הממשלות השבטיות של המפרץ הפרסי מכתובות אסטרטגיה עבור מצרים בעלת ההיסטוריה המפוארת? כיצד ייתכן, שממשלת האחים המוסלמים הפכה שותפה למדיניות המשפילה של ארצות-הברית וישראל בעקבות לחצים פוליטיים וכלכליים ואזהרות ביטחוניות וצבאיות. אם מצרים החדשה היא תוצר של מייסדי תנועת האחים המוסלמים, סיד קטב וחסן אלבנא, הרי שהתנהגותה ההגיונית צריכה לבטא מאבק במדיניות הקולוניאליסטית של בריטניה, אמריקה והציונים ולא תיאום עם הריאקציונרים הערבים ועם הרודניות השבטיות.

גם סוכנות הידיעות של אגודת אהל אל-בית (Ahlul Bayt) האיראנית יצאה בחריפות נגד כינוס הוועידה בקהיר וטענה, כי עדיף היה אילו במקום לחשוב על קיום ועידה "מפלגת ומצחיקה" זו, מכללת אל-אזהר והמפלגות הפוליטיות במצרים היו מפנות את תשומת ליבן לשכנתן הערבית, פלסטין, הנמצאת תחת כיבוש ודיכוי ישראלי במשך 60 שנה תוך התעלמות מצד מדינות ערב, ובהן גם מצרים (www.abna.ir), 10 ינואר 2013).

תגובות גולשים ברשת

גולשים איראנים ברשת הביעו, אף הם, את זעמם בעקבות הכינוס בקהיר. כמה גולשים קראו לתגובה איראנית חריפה נגד מצרים. אחד הגולשים דרש פעולה תקיפה נגד הסלפים במצרים, בפלסטין ובעולם הערבי וטען, שאסור לאפשר ל"סלפים הכופרים" הללו לפגוע בשיעים רק בשל החשש מפגיעה באחדות המוסלמים.

גולש אחר קרא להיאבק כנגד כל אדם, עם או קבוצה בדלנית המנסים להפריד ולו חלק קטן מאדמתה המקודשת של איראן, אשר למענה נשפך דמם של אלפי חללים. גולש, שהגדיר עצמו כ"אזרי איראני", כתב, כי לבדלנים אין כל מקום באיראן האסלאמית וכי הם משרתים את האינטרסים של המערב ואת מזימותיהם. אל לעם האיראני ולממשלתו לשקוט ולגלות רחמים כלפי הבדלנים ומנהיגי ערב הפועלים בהתאם למדיניות המערב, כתב הגולש.

גולש נוסף קרא לממשלה לפעול לשינוי הרכב האוכלוסייה בחבל ח'וזסתאן. צריך להעביר לכל עיר, שבה מדברים על בדלנות ועל גזע, תושבים ממוצא איראני על מנת שאף אחד לא יוכל עוד לדבר על גזע. בתגובה השיב לו גולש אחר, כי צריך לכבד את כל העמים והגזעים. הוא הגדיר את הרעיון לשנות את הרכב האוכלוסייה בחבל "רעיון ציוני" וציין, כי רעיון כזה יוביל להקמת ערים קטנות באזורי הגבול של איראן שכל מטרתן היא לשנות את הרכב האוכלוסייה.

גולש אחר טען, כי אין כל סיבה להתנהגות מנומסת מצד איראן כלפי מצרים רק בשל המהפכה שהתחוללה בה. מדוע נוהגת איראן בנימוס כלפי מדינה כמו מצרים בשעה שהיא מתייחסת לארצות-הברית, שהינה מעצמה כלכלית וצבאית, כאויב? גולש נוסף ציין, כי אם ממשלת מצרים קוראת תיגר על שלמותה הטריטוריאלית של איראן, צריך להשיב לה בהתאם להנחייתו של המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, שהצהיר בעבר כי איראן תפגע באינטרסים של כל מדינה שתאיים על שלמותה הטריטוריאלית.

מספר גולשים תקפו בחריפות את ממשלת מצרים ואת הנשיא מורסי. מצרים תלויה בוהאבים, כתב אחד הגולשים, ואין כל ספק בנוגע לעוינות מצד הסלפים והוהאבים כלפי איראן. כל רצון של מצרים ויתר הממשלות הערביות הוא לפגוע באיראן והכל יודעים, שדברי מורסי במהלך פגישתו עם שר החוץ צאלחי, שבהם הוא ביטא ידידות כלפי איראן, הם דברי שקר. אחד הגולשים הגדיר את מורסי כ"מסוכן" ואחר טען, כי מצרים בהנהגת מבארכ היתה קרובה יותר לאיראן מאשר מצרים בהנהגת מורסי. מורסי הפך לנשיא בתמיכת המערב, כתב אחד הגולשים, והאיראנים אינם מאמינים להתנהגותו האסלאמית לכאורה.

חבל ח'וזסתאן - מרכז המיעוט הערבי באיראן

במחוז ח'וזסתאן שבדרום-מערב איראן מתגוררים בני המיעוט הערבי המהווים כשלושה אחוזים מאוכלוסיית איראן. חשיבותו הרבה נובעת ממיקומו האסטרטגי לחופי המפרץ הפרסי, ממצבורי הנפט

וממתקני הנפט החשובים המרוכזים בו. מקור האוכלוסיה הערבית בח'וזסתאן במהגרים ערבים, שהגיעו לאיזור בעקבות הכיבוש המוסלמי ב-641. הגירה זו נמשכה בהתמדה במהלך המאות הבאות והתגברה משמעותית החל מהמאה ה-16.

במהלך המאה העשרים ניסה השלטון האיראני להחליש את זהותו האתנית הערבית המובהקת של המחוז באמצעות העברת אזרחים איראנים ממוצא פרסי לאזור. כאשר ייצבה איראן את שליטתה בחבל בעקבות מערכה צבאית מוצלחת שניהל השלטון באזור בשנת 1924 שונה שם המחוז, שנודע מאז המאה ה-16 בשם "ערבסתאן", באופן רשמי ל"ח'וזסתאן" והפרסית הפכה לשפת הלימוד בבתי-הספר ולשפת המנהל הרשמית. בסוף שנות החמישים גבר חששה של איראן מפני השפעתה הגוברת של הלאומיות הערבית על תושביו הערבים. במקביל החלה בשנת 1958 פעילות "החזית לשחרור ערבסתאן", שקראה לניתוק המחוז מידי המדינה האיראנית ולהעברתו לידיים ערביות.

לאחר המהפכה האסלאמית (1979) התרחשו במחוז כמה הפגנות בקריאה למידה מוגבלת של אוטונומיה לאזור, להגדלת חלקו בהכנסות הנפט, להוראת ערבית כשפה ראשונה ולהעדפת ערבים בתפקידים מקומיים. הפגנות אלה לא התפתחו, עם זאת, לאתגר משמעותי בפני המשטר וגם פרוץ המלחמה עם עיראק בשנת 1980 לא ליבתה את תנועת ההתנגדות של הערבים באזור.

הנשיא אחמדינז'אד בלבוש מקומי במהלך ביקור בח'וזסתאן, ינואר 2010